

Λόγος Εγκωμιαστικός στους Αγίους της Ι.Μ.Μ. Βατοπαιδίου: Υστεροβυζαντινή περίοδος

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ο Άγιος Γεννάδιος, Ηγούμενος της Μονής

Θρέμμα της Μονής Βατοπαιδίου είναι και ο Οσιότατος πατέρας μας Γεννάδιος, που έγινε Ηγούμενος και με ζήλο εποίμανε την ποίμνη του Χριστού. Κατά την περίοδο της ηγουμενίας του λόγω της εξασθενήσεως του Βυζαντινού κράτους, πειρατές λεηλατούσαν το Άγιον Όρος. Επιχείρησαν δε να λεηλατήσουν και τη Μονή μας.

Ο Άγιος Γεννάδιος, προσευχόμενος τη νύχτα, άκουσε φωνή από την αγία εικόνα της Θεομήτορος, η οποία τον προειδοποιούσε να μην ανοίξει τις πύλες της Μονής, αλλά να αντισταθεί με τους μοναχούς στα τείχη και να διώξει τους εχθρούς. Δοξολογείστε, αδελφοί, τα θαυμάσια έργα του Χριστού μας. Όταν μιλούσε η Κυρία μας Θεοτόκος στον ηγούμενο, ο Κύριός μας, το προαιώνιο βρέφος, που κρατούσε στην αγκαλιά της, σήκωσε το πανάγιο χέρι του για να κλείσει το στόμα της Μητέρας του, λέγοντας σ' αυτήν: «Μητέρα μου, δεν είναι άξιοι ελέους· άφησέ τους να παιδευτούν». Τότε η Κυρία μας, και Μητέρα όλων των χριστιανών, πιάνοντας το χέρι του Χριστού και γυρίζοντας το πρόσωπό της προς τον ηγούμενο επανέλαβε την προτροπή της.

Η εικόνα, στη σημερινή της μορφή, προέρχεται από τοιχογραφία που υπήρχε στον εξωνάρθηκα του καθολικού της Μονής, η οποία αποκολλήθηκε και μεταφέρθηκε στο ομώνυμο παρεκκλήσιο. Ονομάστηκε «Παραμυθία», δηλαδή Παρηγορήτρια. Από τότε, καθημερινά ψάλλεται παράκληση μπροστά στην εικόνα της. Πολλά θαύματα πραγματοποιεί και δίδει πολλές αντιλήψεις σε όσους καταφεύγουν ζητώντας τη βοήθειά της.

Ο Όσιος Νεόφυτος ο Προσμονάριος

Ο Νεόφυτος, ο οσιότατος πατέρας μας και Προσμονάριος στο παρεκκλήσιο της Παναγίας της Παραμυθίας, διακρίθηκε για τον υπερβολικό ζήλο και την ευλάβειά του στο μοναχικό του κανόνα και την ακρίβεια της συνειδήσεώς του στη τέλεση του καθήκοντός του. Βρισκόταν κάποτε απεσταλμένος σε μετόχι της Μονής στη περιοχή του Ευρίπου. Εκεί αρρώστησε βαριά. Φοβήθηκε μήπως πεθάνει, ενώ βρισκόταν μακριά από την αγαπημένη του Μονή. Παρακαλούσε λοιπόν τη Δέσποινά μας, να μην τον εγκαταλείψει και τελειώσει τη ζωή του έξω από τη Μονή της μετανοίας του. Η δέησή του έγινε δεκτή από την Παναγία μας. Άκουσε δε καθαρά τη φωνή της να του λέει ότι θα ζήσει ακόμα ένα έτος.

Επέστρεψε στη Μονή και εργαζόταν με επιμέλεια και προθυμία. Μετά την πάροδο ενός έτους, άκουσε πάλι τη φωνή της Θεοτόκου, που τον καλούσε τώρα να αναχωρήσει από το μάταιο αυτόν κόσμο. Αφού προετοιμάστηκε, ασπάστηκε τους αδελφούς και κοιμήθηκε ειρηνικά εν Κυρίω στις 21 Ιανουαρίου.

Ο Άγιος Θεοφάνης, Μητροπολίτης Περιθεωρίου Ξάνθης

Ο Άγιος Θεοφάνης έζησε κατά τον 14^ο αιώνα. Στο Βίο του Αγίου Μαξίμου του Καυσοκαλύβη, που έγραψε ο ίδιος, διασώζεται ότι διετέλεσε ηγούμενος της Μονής Βατοπαιδίου. Όταν κάποτε επισκέφθηκε τον Άγιο Μάξιμο δεν τον βρήκε στο κελί του. Άρχισε να τον αναζητά στα γύρω μέρη. Ενώ έψαχνε, τον είδε σαν αετό να έρχεται προς συνάντησή του πετώντας πάνω από το δάσος και τα βράχια.

Κατά τη συνάντησή τους ο Όσιος Μάξιμος προείπε στον Άγιο Θεοφάνη τα εξής:

«Πρόκειται να γίνεις ηγούμενος και Μητροπολίτης Αχριδών και θα πάθεις πολλά στο μέλλον· να υπομείνεις μιμούμενος τον Χριστό, που τον άπλωσαν στο σταυρό· αυτός θα γίνει σε σένα βοηθός στους πειρασμούς και θα σε στεφανώσει κατά τη μέλλουσα δόξα του. Να χαίρεσαι, όταν βρίσκεσαι μέσα σε πειρασμούς, γιατί θα θεωρηθούν ως αθλητικό μαρτύριο». Όλα έγιναν σύμφωνα με την πρόρρηση του Οσίου.

Ως Μητροπολίτης Περιθεωρίου υπέμεινε πολλούς πειρασμούς για την αγάπη του Χριστού και του ποιμνίου του. Η αγιότητά του αναγνωρίσθηκε πρόσφατα από τη Μεγάλη Εκκλησία του Χριστού και η μνήμη του τελείται στις 3 Μαΐου.

Ο ανώνυμος Ηγούμενος

Δεν πρέπει να παραλείψουμε από τη χορεία των Βατοπαιδινών Αγίων και εκείνον τον ανώνυμο ηγούμενο, ο οποίος διέταξε τον δοχειάρη Όσιο Γεννάδιο να δίνει λάδι στους αδελφούς, συνεχώς και όση ποσότητα ήταν αναγκαία, για το φωτισμό της Εκκλησίας, παρά την αισθητή έλλειψη, που υπήρχε και την οποία διαπίστωνε κανείς από τα άδεια ελαιοδοχεία της Μονής.

Ο αγιότατος αυτός ποιμένας γνωρίζοντας τη φροντίδα και προστασία της Παναγίας για τους μοναχούς ανάγκαζε τους διακονητές να μη βλέπουν τα πράγματα με την ανθρώπινη λογική, να μη σκέπτονται «κατ' άνθρωπον», αλλά «κατά Θεόν», γιατί όλα είναι δυνατά στον έχοντα εμπιστοσύνη στο Θεό άνθρωπο· «πάντα δυνατά τω πιστεύοντι».

Βεβαίωση των ανωτέρω αποτελεί το θαύμα που θα περιγράψουμε. Κάποια ημέρα ο άγιος δοχειάρχης Γεννάδιος μαζί με τους δύο αντάξιους μαθητές του παρατήρησαν ότι ένα εντελώς άδειο δοχείο άρχισε να αναβλύζει λάδι. Κάλεσαν αμέσως τον ηγούμενο στον οποίον ανέφεραν το θαυμαστό γεγονός. Όταν με τη Χάρη της Κυρίας μας Θεοτόκου, που ονομάστηκε Ελαιοβρύτισσα, γέμισε το δοχείο, άρχισαν να μεταφέρουν λάδι και στα άλλα δοχεία. Όταν γέμισαν όλα σταμάτησε και η ανάβλυσή του. Το δοχείο αυτό φυλάσσεται στην ίδια θέση που έγινε το θαύμα.

Ο Άγιος Μακάριος ο Μακρής

Ο Άγιος Μακάριος γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1386 από ευσεβή και επιφανή οικογένεια. Σπούδασε ιδιαίτερα φιλοσοφία και ρητορική. Σε ηλικία 18 ετών φανέρωσε την επιθυμία του να γίνει μοναχός στο Άγιον Όρος, αλλά εμποδίστηκε από την μητέρα του. Μετά το θάνατό της εγκατέλειψε συγγενείς και φίλους, ήλθε και εγκαταβίωσε στη Μονή Βατοπαιδίου και μετά από αυστηρή δοκιμασία εκάρη μοναχός από κάποιο λόγιο και ευσεβή γέροντα το 1409. Μετά από δέκα χρόνια ασκήσεως και υπακοής, χειροτονήθηκε διάκονος και μετά ιερέας, κατ' εντολήν

του γέροντά του, τιμώντας το ιερατικό αξίωμα με την ενάρετη ζωή του. Μετά το θάνατο του γέροντά του υποτάχθηκε σε άλλο γέροντα ονόματι Δαβίδ. Μετά από πρόσκληση του αυτοκράτορα Μανουήλ του Β' πήγαν στην Κωνσταντινούπολη, όπου παρέμειναν δύο χρόνια. Η φήμη του Αγίου Μακαρίου απλώθηκε σε όλη την Πόλη γιατί διακρινόταν ως ρήτορας και ερμηνευτής των Γραφών. Φρόντισε ιδιαίτερα για την ανασυγκρότηση παλαιών παραμελημένων μονών.

Μετά την επιστροφή του παρέμεινε στη Μονή μέχρι το 1424, οπότε εξελέγη ηγούμενος της Μονής του Παντοκράτορος της Κωνσταντινουπόλεως παίρνοντας επίσης και τον τίτλο του «Μεγάλου Πρωτοσυγκέλλου της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας». Εργάστηκε με μεγάλη προθυμία για την ανακαίνιση και επάνδρωση της Μονής, σημειώνοντας μεγάλη επιτυχία, ώστε να χαίρει μεγάλης εκτιμήσεως στους εκκλησιαστικούς κύκλους, αλλά και από τον αυτοκράτορα. Έλαβε μέρος σε διάφορες αποστολές στη Ρώμη ως εκπρόσωπος της Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως υποστηρίζοντας με σθένος και θεολογική δεινότητα την ορθόδοξη πίστη κατά τις συζητήσεις που είχε με τους Λατίνους. Στις 7 Ιανουαρίου 1431 κοιμήθηκε εν Κυρίω στη νήσο Χάλκη σε ηλικία 45 ετών. Η μνήμη του τιμάται στις 8 Ιανουαρίου.

[Συνεχίζεται]